İSTANBUL İKİNCİ VATİKAN OLMA YOLUNDA

M. NECATİ ÖZFATURA

Diyanet İşleri Başkanı'mız oyuna getirilerek Boğaziçi Deklarasyonu'nda İngilizce metinde Patrik için Ökümenik ünvanı kullanıldı. Toplantı İstanbul'da olduğu halde Patrik İstanbul kelimesine itiraz ederek deklarasyona Boğaziçi Deklarasyonu dendi. 1912'den bu yana ilk defa Patrik için Ökümenik ünvanı kullanıldı. Patrik bu cesareti kimden alıyor?

ABD'nin en yüksek nişanı olan "Başkanlık Özgürlük Madalyası"nın ABD ve Kanada (Kuzey Amerika) Ortodoks dini lideri Yakovas'a verilmesinden sonra Patrikhane meselesi gündeme gelmiştir. Aşırı Türk ve Islam düşmanı olan Yakovas, Mart 1994'de Fener Ortodoks Patrikhanesi'nin statüsünün iyileştirilmesinden bahsetmesi üzerine bu konu hızla gündeme gelmiştir. Clinton ilk defa ABD-Türkiye ilişkileri tarihinde patrikhaneden bahsetmiştir. Ayrıca Çiller'e yazdığı mektupta "Türk-Yunan münasebetlerinin iyileştirilmesi için Türkiye'nin sembolik adımlar atabileceğini ve bunlardan bir tanesi İstanbul'daki Rum Ortodoks Patrikhanesi olabilir ve bu kurumu işlerlik kazanması hususunda mevcut olan bazı zor koşulları kolaylaştırmanın yollarını gözönünde bulunduracağınızı ümid ediyorum" demişti. Clinton bununla da iktifa etmeyip 22 Nisan 1994 tarihinde Papandreu ile görüşmeden sonraki basın toplantısında: "İstanbul'daki Ökümenik Patrikliği'nin stütüsü ve çalışma şartlarıyla ilgilenmesini Türk Hükümeti'nden istedim" demiştir. Patrikhanenin karşılığı Batı Trakya'daki Türklerdir. Batı Trakya'daki Türklerin Lozan'a göre dini liderlerini seçmeleri yasaklanmıştır. Atina'nın tayin ettiği kişi ile bu işi idare ederler. Kaldı ki Türkiye'ye Patrikhane'nin Vatikan gibi olmasını isterler. ABD'nin en büyük nişanını alan bir kaç kişiden birinin Yakovas ile Türkiye'de 1971 karışıklığının mimarı olan ABD büyükelçisi Commen'e verilişi elbette tesadüf değildir.

Hangi sebeple olursa olsun Rahmetli Turgut Özal'ın 1986-1987 yıllarında patrikhanenin tamiri ve restorasyonu meselesi altında yeniden daha genişliyerek inşasına izin vermesi büyük hata idi. 1941'de yanan patrikhanenin tamirine o tarihe kadar hiçbir yetkili müsaade etmemiştir. Lozan'a göre yeni kilise yapılması ve tamiri

yasaktır. Ama Fatih Belediyesi'nin imar ruhsatı vermemesine rağmen patrikhane genişletildi. SHP'li Kültür Bakanı ise çok sayıda kilisenin tamiri için muazzam para harcadı. Batı Anadolu'da Hıristiyan eserlerini Türk bütçesi ile onarttılar. Ve bir gün "Anadolu Hristiyanlığın ilk vatanıdır. Tapuları ise eserleridir" deyip, "geldiğiniz yere dönün" demeye hazırlanmaktadırlar.

Daha önce azınlık vakıflarının gayrimenkul satınalması yasaklanmıştı. Bu hüküm değiştirildi. Patrikhane etrafındaki gayrimenkuller (bina ve arsalar) Kum ya da Türk işadamlarınca satın alınıp Patrikhane'ye hibe edildiler. Değişiklik buna müsaittir. 1978, 1979, 5 Eylül 1985'de istenen onarım talebi red edilmişti. Ama 1986 ve 1987'de restorasyon maskesi altında dev bir bina ortaya çıktı. Patrikhane gibi Ayasofya ve Dolapdere'deki Ermeni Kilisesi etrafında arsa ve bina alımı hızla devam ediyor ve bu arazide otonom devletler kurma hazırlığındalar. Sur içinde İslami eserler hızla imha edilirken, Sur içindeki İstanbul'a Ortodoks kimliği hazırlanıyor. Surların tamirinin parasını ise Dünya Bankası vermekterdir. Hızlı tramvay ve Haliç Projesi iş yerlerinin dışarıya çıkarılması, hepsinin altında surlar içindeki İstanbul'u, surlar dışına taşımak ve Ortodoks dini devletine hazırlama niyeti yatmıştır.

6 ve 7'nci asırda Ortodokslar ile Katolikler arasında başlayan rekabet 1054 yılında tamamen kopmuştur. 1962'de İkinci Vatikan Konseyi'nde Ortodoks ve Katolik liderler bir araya geldiler ve İstanbul'un İkinci Vatikan olmasına karar verdiler. 1924 de 6 ay Yunan vatandaşı Konstantin Kasapoğlu patriklik yaptı. Bunun tehlikeli olduğu anlaşılınca patrikin Türk vatandaşı olması hükmü kabul edildi. 1990'dan sonra Yunanistan'ın liderliğinde yürütülen bir kampanya ile Patrik'in Türk Vatandaşı şartının kaldırılması istenmektedir. Bu tarihten sonra Patrik için Ökümenik ünvanı kullanılmaya başlandı. Diyanet İşleri Başkanı'mız oyuna getirilerek Boğaziçi Deklarasyonu'nda İngilizce metinde patrik için Ökümenik unvanı kullanıldı. Toplantı İstanbul'da olduğu halde Patrik İstanbul kelimesine itiraz ederek deklarasyona Boğaziçi Deklarasyonu dendi. 1912'den bu yana ilk defa patrik için Ökümenik ünvanı kullanıldı. Patrik bu cesareti kimden alıyor. Üniter devlet olan Türkiye bünyesinde patrik hem dini lider hem de devlet başkanı olarak devlet içinde devlet olmanın ilk adımları atılmıştır. Türkiye'nin ekonomisin IMF ile alt-üst edecek olan Batı Ortodoks Patrikhanesi'ni devlet olarak tanı diyerek önümüze fatura koyacaktır. Ortodoks devleti tanındıktan sonra da Anadolu'da tespit edilen 3 bin kilisenin ve İstanbul'daki kilisenin tazminatını isteyecekler. Artık tehlikeyi görüp gerekli tedbirler alınmalıdır. Ve ABD bir gün İstanbul'u Rusya'ya peşkeş çekerse asla şaşırmayın.

İZÜ - İSMAİL KARA TÜRKİYE'DE DİNİ HAYAT ARŞİVİ